

MAGARÁG

1938. Jul. 23

VII. No. 203

1 lei

Proprietar: „Frima” S. A. înreg. la Trib. Bihor Fsoc. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil Văduva lui PASZTOR EDE

Fondator: PASZTOR EDE

Redactor responsabil: Dr Zoltán Eugen

Înregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

A VIRÁGOK KIRÁLYNŐJE

Aki a virágokat és gyermekeket szereti életében már közeledik az Istenséghez.

Senki sem imádta jobban a gyermekeket és a néma, törékeny virágokat, mint a nagy királynő, aki ma elválik tőlünk.

Lelke szépsége ösztönösen futott minden felé, ami tiszt és védtelen a természetben, a virágok felé. Mi lehet jobb, nyilvánvalóbb bizonyíték Mária királynő kivételes érzékenységről? Egy állandó vibrációban levő lélek a román föld szépségei iránt, egy lélek, aki nem szeretette az egzotikus virágokat, csak azokat, amik a mi földünk tavaszában kelnek: — fénylő és sápadt virágokat, virágokat, amik színeik élénksége folytán fájdalmat kiáltanak vagy hallgatag mezei virágok.

A tenger kék partja mellett, a sokszínű Balcicban Mária királynő tündérbertet varázsolt. A román pardsom egy sarka, luxurózus vegetációs sziv, egy kert, amelyben a virágok szín és illat-balletet alkotnak.

A hegyen, az ardeali Branban Mária anyakirálynő kertje himnusz és gyönyörű imádság a természetről az ég felé.

Mária királynő a nagy költő speciális kertészeket alkalmazott, hogy minél jobban gondozhassa — mint drága gyermekeket — a virágokat.

És Mária királynő nem tett különbséget a román virágok nagy családjában: egyformán szerette a felséges virágokat, mint a szegény és senki által figyelembe nem vett virágokat.

Az „Országom” című kötetben a nagy királynő bevallja szeretetét a báraganii hegy vad virága iránt is.

Ma Mária királynő, a virágok és költemények királynője örökre elhagy bennünket, — amint örökre elhagyja az anynyira szeretett virágokat.

A fájdalomba borult ország minden részéből — sok alázatos és gazdag, könnyes virágok, hogy kezet csókoljanak Urnőjüknek, aki elmegy.

A piros virágok, legkedvesebbjai szórják be utját, úgy, ahogyan utolsó sóhajlásában kívánta.

Egy koporsó útja a temetőig...

A mai nap eseményeiről a következőképpen számol be tudósítók:

A Peles-kastélyban reggel 7 órakor istentiszteletet tartottak 7 óra 20 perckor a királyi koporsót a „Mária királyné 4. huszárezred” tisztjei felemelték és hatlovas ágyu talpára helyezték.

A gyászmenet: egy csendőrszázad, a papság, Mária királyné udvarmestere, a halottaskocsi, Öfelsége a király, a királyi család tagjai, a patriárka, a kormány tagjai.

A koporsót a 4. huszárezred tisztjei elhelyezték a halottas vagonban. A királyi gárda egy százada áll ott diszőrséget. A

halottat vivő vonat Sinaia állomásról délután 3 órakor indult el. Az ut mentén az összes állomásokon álltak a klerus tagjai, a helyi hatóságok, az iskolák és az egyesületek tagjai.

A vonat ma este 12 órakor érkezik Cotroceni állomásra. Az érkezést 75 ágyulövés jelzi, utána istentiszteletet tartanak. Kinn lesznek az állomáson a rendkívüli követek, a miniszterelnök, a kormány, a metropoliták, a törvényhozó testületek elnöke, a Semmitőszék elnöke, a főpolgármester, a körzeti polgármesterek stb.

Cotrocenitől a palota főbejáratáig, az ut két oldalán a 4. huszárezred és a királyi gárda helyezkedik el. A koporsót a 4. huszárezred tisztikara viszi a palotáig.

A közönség 22. és 23-án 9—13 és 15—19 óra között elvonulhat a koporsó előtt.

A kultuszminisztérium rendeletet adott ki a temetés napjára

București, július 21. A kultuszminisztérium a temetés napjára vonatkozó rendeletet küldött az összes egyházaknak. A rendelet előírja, hogy a temetés napján, vasárnap délután fél 6 órakor, amikor Mária királyré holttestét örök nyugalomra helyezik a Curtea de Argeș-i sirboltban, az ország valamennyi templomában, felekezeti különbség nélkül, gyászistentiszteletek tartandók.

A VIRÁGOK KIRÁLYNŐJE

Argeseanu hadügyminiszter napi parancsa

București, július 21. Argeseanu hadügyminiszter ma a következő napiparancsot adta ki:

„Tisztek, altisztek, káplárok és katonák!

Nagy királynénk, aki jelenlétével lelkünket mindig bátorsággal töltötte el, aki közöttünk volt az első lövészárokban, aki a lovasság élén vágatott, aki rettenthetetlen bátorsággal ápolta a ragályos betegeket, Gyámolítónk és Segélyezőnk volt és a „Sébesültek Anyja” fenséges nevet viselte, megtért az örök világosság honába, ahol Felséges Férje, Ferdinand király és a román hősök milliói várták.

Ezekben a fájdalmas pillanatokban részvéttel és fájdalmas szívvel osztozunk Királynunk gyászában, bizonyítva nagy szeretetünket és alázatos hódolatunkat a Jó Királyné emléke előtt.”

Legyen Neki könnyű a Föld!”

Az orosz cárizmus rémuralmának utolsó hősnője meghalt Nizzában

Olga Korsakoff-Roswolski tragédiája. A sorsdöntő találkozás. Szegényen halt meg a dráma hősnője

Nizza, július 19. A napokban halt meg szegényen és elhagyatva a gyönyörű francia tengerparti városban Olga Korsakoff-Roswolski grófnő. Szegényes kicsi sirba temették. Néhány orosz menekült kivül senki sem tudta, hogy milyen sajátságos sors jutott osztályrészül a szegény asszonynak, Olga grófnő volt az egyedülálló nő a világon, aki harminc perc alatt férjhez ment, elvált és megérte, hogy férjét agyonlőjjék.

A nagy Don Juan

Tizenhat éves volt Olga Korsakoff, amikor szülei elvitték Szentpéterváron első báljára. Szép, karcsu, szőke leány volt és amikor végigjáratta szemét a báltermen, megakadt tekintete egy magas férfin, a századosi egyenruhát viselt. A férfi és a leány tekintete találkozott és tíz perccel később Olga már a kapitány karjain libegett végig a termen.

A tánc azonban nem tartott sokáig, mert hirtelen feltűnt mellette édesapja, akinek arca sápadt volt a dühtől. Karon fogta leányát és kivezette a tereméből. Itt azután elmondotta, hogy a férfi, akivel táncolt Igor Roswolski, aki Szentpétervár legnagyobb Don Juanja és ezzel az emberrel tisztességes urileány nem táncolhat.

Titkos találkozások

Olga Korsakoff azonban képtelen volt elfelejteni Igor Roswolskit. Néhány nap múlva levélkét nyújtott át az egyik szolgálóleány Olgának. A levelet Igor írta és találkát kért egy kis teaszalonban. Olga elment és néhány perc múlva megállapította magáról, hogy menthetetlenül beleszeretett Roswolskiba. Az öreg Korsakoff gróf, bizonyos idő múlva elutazott néhány napra Moszkvába. A leány ki akarta ezt az alkalmat használni és az időt Igorral együtt akarta eltölteni.

Az orosz titkosrendőrség hivatalnokai azonban pontosan értesültek mindenről és közölték megbízóikkal, Korsakoff gróffal, hogy leánya Roswolski lakásán tartózkodik. Korsakoff meglepetésszerűen visszatért Szentpétervárra. A rendőrséghez fordult és feljelentette Roswolskit, hogy a kiskorú leányát elcsábította és elrabolta. Az apa így azután rendőrökkel és detektívekkel hatolt be Roswolski lakásába és rem csatlódott. Leányát a százados karjaiban találta.

Minden percek alatt történt

A rendőrfőnök közölte Igor Roswolskival, hogy további in-

tézkedésik rendőri felügyelet alatt marad. Ezalatt az apa leányával a cárhoz hajtatott. Az öreg gróf bizalmasa volt az uralkodónak. Korsakoff elmondta az esetet a cárnak, rámutatott a szegényre, ami Roswolski révén, nemcsak őt, családját, hanem az egész orosz tisztikart érte és a cár nagyon megharagudott. — Átadta az ügyet további elintézésre a hadügyminiszternek.

Roswolskit közben lakásáról egy kápolnába vezették. Itt a cár intézkedésére összeeskette

a fiatalokat egy ortodox lelkész. Olga mindenesetre csodálkozva figyelte a történendőket. Alig ért véget az esketési szertartás, bevezették a fiatal párt egy másik helyiségbe, ahol kimondották a válást.

Ezzel azonban még nem ért véget a furcsa színjáték. Igor Roswolskit rögtön a válás kimondása után katonai törvény szék elé állították. A tárgyalás titkos volt. Sohasem derült ki, hogy mi történt azon. Annyi azonban tény, hogy tíz perc múlva Igor Roswolskit agyor-

lőtték a katonai bíróság épületének udvarán. Mindez harminc perc alatt zajlott le.

A hallgatag asszony

Olga Korsakoff Roswolski heteken át feküdt ideglázban. Amikor lassan magához tért, megtudta, hogy örökölte Igor Roswolski óriási vagyonát. — Gazdag özvegy lett belőle. — Nem sokáig élhetett nyugodtan mert kitört a forradalom Oroszországban és Olga örült, hogy

Sikerült eljutnia Nizzába, ahol teljesen magányosan és hallgatagon élt. Lassan teljesen elszegényedett és néhány régi barát eette számára lehetővé, hogy legalább kis lakását megtarthassa élete végéig. Többször férjhez mehetett volna, de nem tudta rászánni magát erre a lépésre. Soha sem tudta elfelejteni Igor Roswolskit és azt a rettenetes tragédiát, amely egy fél óra alatt ment végbe.

Leánykereskedő banda után nyomoz a iasii rendőrség

Iasiából jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után leánykereskedő banda nyomára bukkant. A banda tagjai a fiatal és tapasztalatlan leányokra vetet-

ték ki hálójukat és csábító ajánlatot tettek nekik. A vizsgálat érdekében nem közölték a gyanúsítottak neveit, csak annyit, hogy leginkább Moldovában és Basarabiában működ-

tek, de azt hiszik, hogy Bucovinában és Ardealban is voltak bűntársaik, mert az utóbbi időben orron is több eltűnést esetet jelentettek.

Hajmeresztő jubileum

Az első kivégzés a villamosszéken 50 évvel ezelőtt történt

Newyork, július 21. Az amerikai William Kemmler már kétszer ült hirtelen haragu ter mérszete miatt börtönben. Még sokkal rosszabb lett a sora, mikor megismert egy asszonyt, aki dühét addig ingerelte, míg William Kemmler egy napon egyetlen baltacsapással halálra sujtotta álmában. — William Kemmlert bezárták, halálra ítélték és hirtelen különleges vita középpontjába került.

Tudniillik ő lett volna az első ember — mivel mindössze ötven évvel ezelőtt történt —, akit a newyorki állami fogházban, a Sing-Singben, villamosszékekkel kellett volna kivégezni. A közvélemény két pártra oszlott. Egyik fél az elektromos székekben való kivégzést javasolta, másik viszont az addigi kivégzési eljárás mellett törtek lándzsát, mert meggyőződésük szerint az ember a villamosszékekben élve megfő, vagy megsül.

A végrehajtás ismert amerikai orvosok bevonásával történt volna, de mindig elhalasztották, mivel népgyűléseken, amelyeket ebből a célból hívtak egybe, mindig új érvekkel léntek fel a kivégzés e fajtája ellen, amelyek még Newyork mértékadó köreit is félrevezették.

És mikor végre elérkeztek odáig, hogy elhatározták a vil-

lamosszékekkel való kivégzést, kiderült, hogy a villamosszék berendezése tényleg nem olyan mint amilyennek lennie kellett volna. Kétszer eresztették keresztül az áramot az elítélt testén, de még akkor is hallották az elítélt mély sóhaját. — Ez mutatta azután, hogy Kemmler még nem is volt halott. Gyorsan negint áramot vezettek át rajta négy percen keresztül. Most halt meg csak

tényleg és égett el teljesen.

Következő napon hivatalos meghagyás szerint számos orvosnak ki kellett jelentenie, hogy William Kemmlernek már az első áram bebocsátása után semmiféle fájdalmat nem kellett elszenvednie. De mégis sokáig tartott, amíg a közvélemény a villamosszéken való első kivégzést kiheverte, amelynek most volt az 50 éves „jubileuma”.

Érdekes számok az orosz belegsegélyző adataiból

Most hagyta el a sajtót az orosz társadalombiztosító jelentése, mely érdekes adatokat tartalmaz.

A szovjetkormány 1938-ra a társadalombiztosítási költségvetést 6 milliárd rubelben állapította meg. Ennyi pénz áll az ottani munkások rendelkezésére anélkül, hogy egy kopetkát kellett volna elvonni a fizetésükből. A fenti összeg felett a szakszervezeteknek az üzemekben levő „társadalombiztosítási tanácsai” rendelkeznek. Időleges munkaképtelenség esetén akárcsak a véglegesnél, — teljes fizetésükkel egyenlő segélyt kapnak.

A fenti hatalmas összeg elosztásáról érdekes adatokat

nyerünk: több mint egy millió rubelt kapnak a szanatóriumok és gyermekotthonok, 2,700.000 dolgozót küld szabad-ságra a társadalombiztosító, 50 millió rubelt fordít turisztikára, 147 milliót ad testnevelésre, 991,500.000 rubelt a terhes asszonyok, szülőnők és a szoptató anyák támogatására fordítanak. 398 ezer gyermeket küldenek a pionirtelepekre. Talán ezeknek a rendkívüli hasznos intézkedéseknek köszönhető, hogy 1936 óta a megbetegedések száma 30 százalékkal csökkent. Ugyanakkor az ipari balesetek is 26 százalékkal kisebb számban fordulnak elő mint két évvel ezelőtt.

210 ezer lobogó, 30 ezer feldiszi- tett oszlop, 8 ezer új szobormű...

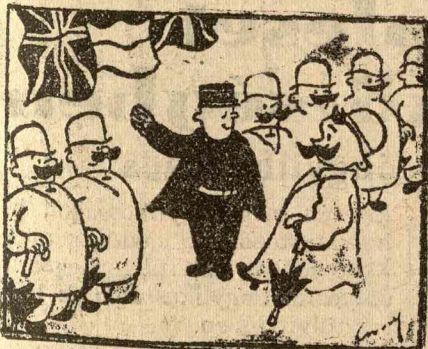
Kápráztató számok az angol királyi pár párizsi fogadtatásáról

Páris, július.

Kétszáztezer lobogó, harmincezer különféle oszlop, 8 ezer új szobormű, hetven ezer fényező és — a számítások szerint — tízmillió polgár fogadja Párisban VI. Györgyöt és Erzsébetet. Az antik pompáról könnyen gondoskodott a köztársaság, hiszen egyaránt bővelkedik pénzben és hagyományokban. A lelkesedés, ebben kételkedni sem lehet, tomboló. A kommunista „Humanité”-től a szélsőreakciós „Action Française”-ig minden lap arra oktatja a maga olvasóit, hogy örüljön, tapsoljon és hurrázzon. Jelkép ez a látogatás, két aranyban dúsuló és egyben két mélyen demokratikus világhatalom szövetségének jelképe. Minden francia rajongjon az angol vendégeért: a jövődő fegyvertársak békés mozgósítása ez.

A versaillesi kastély előtt, ahol a repünnpély zajlik le, 50 ezer virágot ültettek el. Amikor a felségek megjelennek az erkélyen, a bokorból egy nimfa lép elő, elrecitálva Moliere egyik időszerű hangzó költeményét. Ezután új nimfák és Pán-ok lejtérek elő minden irányból, a végtelen virágszőnyegen zajlik le a század legbatalmasabb táncünnepe.

Ezekről a külsőségekről, ismétéljük, könnyen gondoskodott a gazdag és képzetdus köz társaság. Az apró intimitásokról azonban annál nehezebben. A fogadtatás körülményeit és

A királyi felvonulás menien négyzseres kordon örködik, amely csak a ftkosrendöröknek nyílik meg...

módzatait két etikettkönyv is szabályozza: az angol királyi ház és az Elysée-palotáé. Az utóbbi nem nagyon körülményes. Ha hinni lehet Fouchardiernek, a kitűnő publicistának, a francia szeriartás egyetlen célja az, hogy a vendég minél kényelmesebben érezze magát. Ha például nőtlen uralkodó érkezik Párisba, programjában föltétlenül szerepel a következő pontozat:

— Visite az Président du Sénat...

Nőtlen uralkodók tehát meg

látogatják a szenátus elnökét... aki helyett azonban, írja Fouchardiere, valamelyik álami színház művésznője fogadja őket.

Ezuttal azonban nem nőtlen felség érkezik, hanem egy uralkodói pár, szó sem lehet tehát holmi szenátusi udvariasságról. Mi több, szem előtt kell tartani az angol udvar elő írásait, elsősorban azt, hogy egy angol trónörökös, kezdve a megteremtés szándékától

volt, amin heteken át vitáztak, hogy az uralkodópár részére kirendelt 75 lakáj milyen formaruhát viseljen, kék nadrágot-e vagy pirosat, lesimitott parókát-e vagy fürtöset? A vitába bevonták az angol udvari marsallt is s végül abban állapodtak meg, hogy a lakájak a la Louis XIV. pompáznak majd: hófehér vendéghaj, csipkegallér, bársonyzubbon, térdnadrag, selyemharisnya, csattos cipő.

„...Máris elfogták az elsőpolyautást.”

egészen a születés pillanatáig, csak brit légkörre emlékezhessék sejtelmében. (Made in England.)

Nagybritannia első királya, Hódító Vilmos Normandiában született s nevelkedett. De a minőségben ő volt az első és utolsó. Azóta a szigetország királyai otthon képzelődtek el s ha az uralkodópár mégis külföldre utazik, akkor a vendéglátó hatalom, mint most Franciaország is, tapintatosan gondoskodik arról, hogy a fényes ünnepek, buja lakomák, kábitó színjátékok hatása ne érvényesülhessen, hogy ez a bódító párisi atmoszféra meddő maradjon ezuttal, hogy Marie Antoinette és Napoleon ágya tisztas távolságban, udvaroncok és udvarhölgyek lakosztályaitól elválasztva, álljon egymástól s ha jön az este a király, Anglia ura, India császára és a Föld egyharmadának feje kedvesen, szomorúan meghajoljon a királynő előtt:

— A viszontlátásra, Madame... reggel!

Ami a francia etikettel illeti, ez nyilván egyszerűbb, de mégsem oly barbárul hedonikus, mint Fouchardiere jelzi. például súlyos probléma

S mily nehézségek voltak afölött, hogy a Quai d'Orsay világhírű „Óratermében”, ahol a nagy fogadtatásnak kell lezajlania, hány karosszéket állítsanak föl? Az angol szeriartáskönyv ugyanis csak a feleségek részére engedélyez támlát, mindenki másnak egyszerű széken kel ülnie. Viszont a francia szeriartáskönyv meghatározza, hogy a köztársaság elnöke egyenrangú az angol királlyal. Végül is sikerült megállapodni abban, hogy négy karosszéket állítsanak majd föl, az egyikben ül majd VI. György király-császár, a másodikban Erzsébet, a király-császárné, a harmadikban Lebrun, a lothringi paraszti s a negyedikben Lebrunné, a kispolgárhölgy. Mögöttük Daladier miniszterelnök, a vaclusi pék fia, aki huszonöt éve még kenyereket cipelt házhöz és Páris grófja, vagyis a francia trónkövetelő, aki alig várja, hogy ezt a demokratikus társaságot elküldhesse valahova, messze, pihenni örökre.

Az órateremben nemcsak a világ két leghatalmasabb államának minden fénye ad egymásnak randevut, hanem egyben az a mindennél vakítóbb világosság is, ami a Harmadik Köztársaság felszabadultsága, egyenlősége és szelemel

Leleplezett uzsora-szervezet

Bucurestiből jelentik: Nagreshti és Cuza Voda vaslumegei községekben a hatóságok uzsorás-szervezetet leplezték le. Ezek az uzsorások évi 400—500 százalékos kamatot szedtek a gazdától. A hatóságok véleménye szerint ez a szervezet messze szétágazott és most erőteljes intézkedések történtek az uzorások letartóztatására.

Hollandia vízzel védekezik támadás esetén

Stockholmi jelentések szerint a holland miniszterelnök kijelentette, hogy háború esetén Hollandia félmillió fegyvert tud mozgósítani. A védekezési tervek szerint egész Hollandiát vízzel lehet elborítani.

Letartóztatott fogházigazgató

Satu-Mareról jelentik: A satumarei törvényszék fogháznak volt igazgatóját: dr. Burcus Traian és két könyvelőjét letartóztatták. Nion Constantinescu, a fogházak központi igazgatóságának felügyelője, négy évre visszamenőleg átvizsgálta a fogház számadásait és megállapította a pénzkezelés és könyvelés körüli súlyos szabálytalanságokat. A satumarei fogház élére Ion Ciornea devai fogházigazgatót nevezték ki, aki már átvette hivatalát.

Nyíltér

Tekintetes Timisoarai Segélyező Egyesület Oradeai fiókja Vezetőségének,

Oradea

Parcul Stefan cel Mare 3.

Alulírott Batári Zsigmond, cănaceui lakos ezennel igazolom, hogy az általam temetkezési segélyre 37.061. szám alatt beírt anyósom, özv. Szabó Dánielné szül. Debrecezen Julianna, tag elhalálása után esedékes lei: 1050, azaz ezerötven lei segélyösszeget különösebb formák és akadályok nélkül, hiánytalanul, egyedül a halotti bizonyítvány felmutatása után azonnal megkaptam.

Midőn ezt jelen soraimban tanusítom, egyben hálás és mély köszönetemet fejezem ki az Egyesületnek minden bizalmat megérdemlő figyelmes elintézéséért s igyekezni fogok Egyesületüket magam és barátaim, valamint ismerőseim körében ismertetni és ajánlani.

Cănaceu, la 20 Iulie 1938.

Teljes tisztelettel:

ss. Batári Zsigmond

Cănaceu

Előttünk: ss. Putnoky Zsigmond, ss. Fofiu.

I. Ferdinand király halálának évfordulója

A SORS KIFÜRKESZHETETLEN rendelkezéséből a mai gyászos nap, egy másik gyászos évfordulóval esik egybe. Tizenegy esztendővel ezelőtt, július 20-án viharzott keresztül az országon a gyászvár, amely a szívekbe markolt: Meghalt Ferdinand király, Nagyrománia megalapítója. Tizenegy esztendő után, ezen a napon találkozik a két fejedelmi lélek az örökkévalóságban. A történelem két hősi szereplője immár elköltözött az élők sorából, de emlékü, egy hálás nép lelkében örökké fenn fog maradni. Ferdinánd király halálának évfordulóján, a város főterén álló királysobor is gyászos díszbe öltözött. A halott király gyászolja halott hitvestársát. E város polgársága megrendült lélekkel zárandokol az emlékművekhez, hogy lerőjja a hála és kegyelet magasztos érzését.

Szerelem — szolgálati érdekből

A lengyel képviselőházban a miniszterelnökhöz és az igazságügyminiszterhez intézett beadványban rámutattak arra, hogy a graudenzi kerületi törvényszék nemrég felmentett egy adóellenőrt, akinek közelebbi kapcsolata voltak fiatalokru leányokkal. Az adótitkár viselő a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a viszonyt szolgálati érdekből tartotta fenn, mert ilyen módon szerzett értesüléseket adócsalásokról. A beadvány megállapítja, hogy a felmentő ítélet a közvéleményt megbotránkoztatta és a miniszterelnök közbelépését kéri ebben az ügyben.

Gázzal is harcolnak Kinában

A zágrábi egészségügyi intézet igazgatója dr. Bosteschic, aki népszövetségi delegátusként hat évet töltött Kinában, visszatérve Európába, a következőket mondja: a kínai parasztok tömegesen jelentkeznek, hogy résztvegyenek a japán ellenes harcban. Japán nehéz helyzetét bizonyítja, az a tény is, hogy már kénytelenek voltak a hadigázokat alkalmazni. Magamnak is, két orvos kollégámmal számtalan halott kínai katonánál gázmérgezést kellett megállapítanom.

A kirai ujságok jelentik, hogy a háború megindulása óta 15 millió gyermek vesztette el Kinában a szüleit.

A kantoni munkások napi egy centtel járulnak hozzá a repülőgépek vásárlásához.

Kényszerleszállást hajtott végre a Newyork-Bucuresti utra készült Papan kapitány

A gép pozdorjává tört, a kapitány sértetlen maradt

Newyork, július 21. Hónapok óta szorgalmas munkával készült Newyork-Bucuresti-i repülőutjára Papan kapitány. A tegnapi napon Hull külügyminiszter engedélyt adott Papan kapitánynak arra, hogy New-

yorkból Bucurestibe repüljön. Papan kapitány csütörtök hajnalban akart utrak indulni. Szerdán próbarepülésre indult, de eddig még tisztázatlan körülmények között szerencsétlenül járt és gépével kényszerle-

szállást hajtott végre a Connecticut állambeli Normalk közeliében. A repülőgép pozdorjává tört, Papan kapitány a csodával határos módon megmentült meg és teljesen sértetlen maradt.

Hamisított fuvarlevelekkel megkárosították a szeszegyedáruságot

A bucurestii vizsgálóbíró, hosszabb ideig tartó vizsgálat után, letartóztatási végzést adott ki az egyik bucurestii szövetkezet Kiczales Max és Stacoju Viktor nevű vezetői, valamint Rizescu mérnök, a

cluji szeszegyedárusítási raktár igazgatója és Ciortan, ezen raktár kezelője ellen. Kiderült, hogy a nevezettek összejátszva, három millió lejfel károsították meg a szeszegyedáruságot.

A szövetkezet vezetői hamisított vasuti fuvarlevelekkel igazolták, hogy a megrendelt árut elküldték és ezen hamisított fuvarlevelek ellenében felvették a rendelés ellenértékét.

Hubermann, a híres hegedűművész tökéletesen meggyógyult

Összeállították a művész őszi és téli programját

Budapestről jelentik: A művészvilág örömdetes hírt kapott Montecatini-ből. Hubermann Broniszláv, akit mint ismeretes, súlyos repülőkatasztrófa ért, teljesen meggyógyult és októberben megkezdheti művészi turnéját. Négytagú orvosi konzilium vett részt azon a kétrapos tanácskozáson, amely Huberman egészségi állapotát vizsgálta. A konzilium után kiadott jelentés szerint a művész tökéletesen meggyógyult

és néhány hétig tartó technikai kezelés után (az ujjak masszírozása) megkezdheti a hangversenykörútját.

A nagy hegedűvirtuóz impresszáriója már össze is állította az első hat hónap művészi programját. Hollandiában kezdődik a körút. Utána Toscaninival Palesztinába utazik Huberman, ahol három hangversenyt ad. Ezután jönnek sorra a nagyobb európai városok: London, Páris, Zürich,

Prága, majd Budapest.

A tervszerű szerint január első napjaiban érkezik Budapestre Huberman és két hangversenyt ad. Az egyiket zenekari kísérettel, a másikat pedig szólóban. A két koncert között egy hetet a magyar fővárosban tölt a mester, aki meglátogatja fiát, Huberman Jánost.

A hegedűművész orvosai engedélyével már naponta három négy órát gyakorol.

Halálosvégű baleset egy aradmegyei községben

A 89 éves Bíró Zsuzsána tragikus öngyilkossága

Halálosvégű szerencsétlenség történt az aradmegyei Cil községben. Arcotiu Ilie módosabb gazdálkodó 77 éves felesége tegnap délelőtt látta, amikor férje ökrös szekeren hazafelé tart a szántóföldről. Az asszony annak ellenére, hogy a házbeliiek figyelmeztették, egyedül akarta kinyitni a javítás alatt álló hatalmas kétszárnyas fakaput, amely az idősebb nőre zuhart. Többen a szerencsétlenül járt asszony segítségére siettek és kiemelték az ajtó alól és orvost hívtak a súlyosan sebesülthöz, aki sérülései következtében elvesztette beszédképességét, majd nem sokkal a tragédia megtörténte után kiszenvedett.

Ugyancsak Cil községből jelentik, hogy özvegy Vargáné, született Bíró Zsuzsána 89 éves asszony felakasztotta magát. A házbeliiek már csak ak-

kor fedezték fel a matrona végetes tettét, amikor az már halott volt. Az életunt gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és emiatt már többször

kísérelt meg öngyilkosságot, de hozzátartozóinak eddig még kellő időben sikerült megakadályozni öngyilkosságának keresztülvételében.

Leesett a létráról -- szörnyethalt

Laub Toma 63 éves bulgáriai gazdálkodó létra segítségével felmászott egy fára. Közben azonban elvesztette egyen-

súlyát és a földre zuhant. Az esésnél eltört a nyakcsigolyája és az idős gazda nyomban meghalt.

Hárommillió kiló bolgár dohányt dobnak a tengerbe

Szófiából jelentik: A nagy tultermelés következtében — most a brazíliai kávéhoz hasonló sors éri a bolgár dohányt. A bolgár kormány ugyanis elhatározta, hogy a piac teher-

mentesítése érdekében a régi készletekből hárommillió kilogramm dohányt 57 millió leváért megvásárol és megsemmisít. A nagyértékű dohányt a tengerbe dobják.

Egy órán át tárgyalta Hodzsa a csehszlovákiai magyar párt kiküldötteivel

Kilátásba helyezte, hogy a jövő hét elején átadja a nemzetiségi statutum végleges szövegét

Prága, július 21. Hodzsa csehszlovák miniszterelnök szerdán délután fogadta a csehszlovákiai egyesült magyar párt vezetőit és velük egy óránál hosszabb ideig folytatott eszmecsere. A megbeszélésen a készülő törvényjavaslatok egyes részleteit beszélték meg. Hodzsa miniszterelnök kilátásba helyezte, hogy a jövő hét elején átadhatja a nyelvtör-

vényjavaslatot, az önkormányzati reformtervezetet és a nemzetiségi törvény végleges szövegét. Az egyesült magyar párt részéről különböző lapjelentésekkel kapcsolatban valótlannak mondták azokat a híreket, amelyek szerint a nemzetiségekkel folytatott tárgyalások befejezés előtt állnának, mert hiszen a nemzetiségek még nem is foglaltak

állást az általuk nem ismert törvénytervezetek ügyében. A miniszterelnökkel való megbeszéléseknél alkalmuk volt a magyarság tényleges sérelmeit is kifejezésre juttatni.

Prágai jelentés szerint, Hodzsa miniszterelnök elhatározta, hogy ismét felveszi az érintkezést a szudéta-német párt kiküldötteivel.

Titeanu Eugen a sajtó és propaganda ügyek alminisztere

Az egész sajtó és közvélemény nagy meglepetéssel üdvözölte Titeanu Eugent, a sajtó és propaganda minisztérium élén. Dinamikus személyisége, kipróbált szervező ereje jellemzik elsősorban a minisztert, de ezzel egyidőben tekintélyes újságíró és író. Költői művei meglelékről tanuskodnak. Cik-

kei, publicisztikai művei az olvasóközönségben mindig nagy hatást tettek. Szikrázó intelligencia, mély kultúra jellemzik írásait, amikkel elsősorban a Trón és Haza szálalatában dolgozott mindig.

Az új miniszter kinevezése az új nemzedék érdemeinek és erényeinek elismerése, azé a nemzedéké, amely még nem lépte át a 40-ik évet. A legtöbbet nyert természetesen a sajtó és rajta keresztül a közvélemény.

Megbüntették Douglas Carrigant, a legújabb óceánrepülőt

Washingtonból jelentik, hogy a nap hőse hétfő óta egész Amerikában Douglas Carrigan, az alig 30 éves kaliforniai születésű pilóta, aki hétfőn az Atlanti óceán átrepülése után egy motoros elavult repülőgépen szerencsésen leszállt a Dublin mellett fekvő baldonnell repülőtérre. Carrigan, mint ismeretes, az amerikai hatóságok engedélye és minden okmány nélkül repülte tá az óceánt és ezért — bármilyen csodálatot keltett is vakmerő teljesítménye — büntetésben kellett részesíteni, nehogy a jövőben más pilóták is engedély nélkül nekivágjanak ilyen nyaktörő vállalkozásoknak. Az amerikai gazdasági minisztérium mint a kereskedelmi repülés főfelügyelője, megvonta Douglas Carrigan távrepülési engedélyét, amivel egyúttal azt is meg akarja akadályozni, hogy Carrigan esetleg visszafelé is átrepülje az óceánt. Azonkívül harminc napra érvénytelennek nyilvánították pilótajogviszonyát.

Szovjet csapaterősítések érkeztek a mandzsu határra

Mindinkább elmérgesedik a japán-orosz viszály

Tokió, július 21. A Domei távirati iroda jelentése szerint a szovjet-mandzsu határon, Csang-Ku-Feng környékén — ahol a legutóbbi határincidens történt — újabb szovjetcsapatokat vontak össze. Mandzsu részéről is folytatják a védelmi munkálatokat és drótsővényeket húznak a határ közelében. Kedden este két újabb

szovjetrepülőgép repült el mandzsu terület fölött.

Itagaki japán hadügyminiszter szerdán délután tanácskozott Ugaki külügyminiszterrel, majd a császári palotába ment jelentéstételre.

Sigemitzu moszkvai japán nagykövet szerdán újból felkereste Litvinov szovjet külügyi népbiztost s hangoztatta, hogy

a japán kormány álláspontja szerint a szovjetcsapatok által megszállt terület Mandzskuóhoz tartozik. Litvinov is megismételte azt az előző kijelentését, hogy a szovjetcsapatok nem követtek el határsértést, mivel a kérdéses község még szovjetterületen van. A másfél órás megbeszélésen most sem sikerült megegyezést elérni.

Véget ért a magyar államférfiak római látogatása

Róma, július 21. Pacelli szentszéki bíboros államtitkár szerdán délután háromnegyed egykor viszonzta Imrédy és Kánya magyar államférfiak látogatását. A pápai kihallgatás után a Rómában időző ma-

Berlin-Róma tengely befolyását szilárdítják meg a Duna-völgyben. A főtéma a Budapest-Belgrád közötti közlekedés volt. Jó forrásból származó hírek szerint a megbeszélések alkalmával már sikerült megtalálni a gyakorlati és elvi megegyezések pontjait. Természetesen az utolsó szó Belgrádnak és remélik, hogy Belgrád elhatározását az augusztus 20-ig bledi kisantant-értekezleten Csehszlovákia és Románia is helyeselni fogják.

Róma, július 21. A magyar államférfiak római hivatalos látogatása véget ért. Imrédy és felesége, valamint Kánya Kálmán néhány napig még, mint magánemberek Olaszországban maradnak.

A római tanácskozásról hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés hangsúlyozza, hogy Magyarország és Olaszország viszonyában politikai és gazdasági tekintetben a római jegyzőkönyvek érvényben maradtak.

Hivatalos jelentés a párisi tárgyalásokról

Páris, július 21. Szerdán este fél hétkor hivatalos jelentést adtak ki az angol és francia államférfiak megbeszéléséről. A jelentés szerint Daladier Benet és Halifax azért ültek össze, hogy megvitassák a Franciaországot és Angliát érdeklő nemzetközi kérdéseket. A két ország államférfiai meg egyeztek abban, hogy államaik folytatják a kiengesztelődés és a megbékülés elérésére meg-

kezdett munkát. Megállapították, hogy Franciaország és Anglia között a hagyományos barátság változatlanul fennáll.

A „Jour” azt írja, hogy minden szerződésnél többet ér az a fogadtatás, amiben a párisi nép az angol királyi párt részesítette.

A „Petit Parisien” szerint a párisi tárgyalások a nemzetközi megnyitást szolgálják.

„VULCAN”
tégla gyárban
prima idejű égetésű kézi
tégla minden mennyiségben kapható. Kút tégla is raktáron.

gyar politikusok és kíséretük magas kitüntetések kaptak. A szentatya Imrédy magyar miniszterelnököt a Piusz-rend nagykeresztjével, Imrédyt a hölgyeknek adományozható leg nagyobb pápai kitüntetéssel, a Pro Ecclesia et Pontifice keresztjével, Kánya Kálmán külügyminisztert szintén a Piusz-rend nagykeresztjével tüntette ki és a kíséret tagjai is magas kitüntetések kaptak.

A Neue Freie Presse című bécsi lap római levelezője szerint a római találkozás politikai tartalma az, hogy Olaszország ki akarja mélyíteni a kapcsolatokat Magyarország és Jugoszlávia között s ezenkívül

Hamis nyomon

— Regény — 8

Mrs. Hallett kis csalódást érzett. Nyilvánvalóan látszott, hogy a férfi beszéde csak otromba bevezetése annak, hogy pénzt kérjen.

— Teljesen igaz van — felelte Mrs. Hallett nyomott hangon. — Csak mondja meg, hogy mit tehettek az érdekében?

— Azért jöttem, hogy megmondjam — folytatta Selkirk, mintha nem hallotta volna a közbeszólást —, hogy a férje éppen olyan kevéssé volt bünnös, mint én. A védőm beszéde üres fecsegés volt, nem alapult tényeken. Annak idején hiába mondtam ezt, a szavaimnak nem volt súlya. Ismétlem: az ön férje éppen olyan ártatlan volt, mint én. Az a nézetem ugyan, hogy figyelmeztetnie kellett volna engem, hogy a rendőrség keres. Nem mintha ez sokat használt volna... de mindketten ártatlanok voltunk a gyilkosságban. Remélem, megérti, hogy én nem nyértek vele semmit, ha hazudom ezt. De szeretném tudni, hogy elhiszi-e nekem. Nincs semmi a dolog mögött. Ha azt tudja mondani, hogy elhiszi, amit mondtam, elmegyek és megleszek elégedve.

Mrs. Hallett nagyon meglepte ez a beszéd. Egy pillantást vetett az urára és látta, hogy az összehzza a szemöldökét. Mrs. Hallett sejtette, hogy férjét is meglepték a szavak és erősen kételkedett. Aztán megszólalt:

— Igazán, tisztelt uram, nincs célja most már ennek a beszédnek. Ahogy ön is megjegyezte, akármilyen történet is, túl vagyunk rajta. Be van fejezve.

— Azt akarom, hogy ön figyelje el, amit mondtam — szólt Selkirk, még mindig az asszonyra nézve.

Mrs. Hallett idegesen babrált gyöngytűjével, a brokátszövet mintáit szurkálva vele; amikor észrevette, hogy mit csinál, büntudatosan tolta félre a mintákat. Érezte, hogy borzalmas előlködésébe kerülne, hogy most husz év után megváltoztassa azt a véleményét, amit Ledwayről alkotott és beismerje, hogy méltatlanul bánt el vele. Ennyi év után főlkavarai ilyen témát...

— El kell ismernie, hogy nagyon méltóságosan folyt le a tárgyalás — szólt közbe most Hallett ezredes. — Meg kell vallanom, hogy a bizonyítékokat én is teljesen döntőnek találtam. Dehát ne firtassuk ezt. Ha olyan nagyon kívánja, hogy elhigyük, hogy ebben az esetben az önök személyeit tévesztették össze másokkal és hogy másvalaki...

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNEL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

ÁLLÁS

Lapárosokat és bevezetett helyekre lapkihordókat úgy, helyben, mint vidéken, jó jövedelemmel felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Keresek egy fegyvergyári Diesel-motor kezelőt. Moara Siad. Pl. Beliu. 2962

Románul is beszélő, jóírású pénztárosnőt készpénz kaucióval felvesz vállalat. Ajánlatot Pénztárosnő jelíggel a kiadóhivatalba. 2969

Jómodoru perfekt főzni tudó mindenest keresek. Cim a kiadóban. 2947

Ügyes, megbízható, erős kufutót keresek. Balázs, Alexandri 34. 2905

Gyakorlott molnársegéd, ki motorkezeléshez is ért keresetlik. Argyelan malom, Nojorid, jud. Bihor. 2989

Keresünk fiatal molnársegédet azonnali belépésre. Cim: László, Sannicolau, jud. Bihor. 2991

Allást kaphat: 1 szabó, 1 asztalos, 1 kerékgyártó, 10 cipész, 1 csizmadia, 2 fényesítő gyárba, 1 kovács, 1 molnár. Állami Munkaközvetítő Hivatal, Oradea Str. Cele Trei Crişuri No. 5

VÉTEL-ELADÁS

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a egolsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Házhely sürgősen eladó. Str. Napoleon 3. Értekezni Str. Episcopul Széchenyi 26. 2990

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceză 12. 2419

SPORT

A sport gyásza

A Sportszövetségek Uniója rendelkezést adott ki, amely szerint a nemzeti gyász alkalmából hétfőig — július 25-ig — minden sport megnyilvánulás szünetel. A Sportszövetségek Uniója tegnapra kitűzött ülést ezért szeptember 10-re halasztották.

azokra meghívták a francia és cseh kiküldötteket is. Az ünnepségeken kiemelt volt Pelikan dr. a cseh sportszövetség elnöke, aki kijelentette, hogy szó van az Oroszországgal való sportkapcsolatok felvételéről és többek között szó van arról is, hogy Oroszország visszatér a FIFA-ba.

Oroszország belép a FIFA-ba?

Szovjetoroszország nagy figyelmet fordít a sportfejlesztésre és különösen a tömegsportok kultúráját helyezi előtérbe. Emellett azonban az egyéni tehetségek érvényesülését is elősegítik (Boitschenko uszó világrekordja). Moszkvában most ismét nagyszabású sport-ünnepségek voltak és

azokra meghívták a francia és cseh kiküldötteket is. Az ünnepségeken kiemelt volt Pelikan dr. a cseh sportszövetség elnöke, aki kijelentette, hogy szó van az Oroszországgal való sportkapcsolatok felvételéről és többek között szó van arról is, hogy Oroszország visszatér a FIFA-ba.

VIZUMOKAT

leggyorsabban intéz lapunk kiadóhivatala:

Magyar vizum	575 Lei
Magyar vizum átutazásra	280 Lei
Cseh vizum	110 Lei
Német vizum	900 Lei
Svájci vizum	610 Lei
Lengyel vizum	830 Lei
Francia vizum	520 Lei

Este 7 óráig beadott vizumozást másnap este 6 óráig pontosan teljesítünk

Még egy A. Divízió?

Az A. divízióból kiesett csapatok nem tudnak belenyugodni sorsukba és különböző akciókat indítottak. Egyes tervek szerint 4 B. divíziót állítanak fel és egy csoportban játszana a CAO, Crişana, Stăruinfa, Electrica, Universitate, satumarei Olimpia stb. A Vulturii viszont más irányu beadvényt nyújtott be és kéri, hogy egy második A. Divíziót állítsanak fel a következő résztvevőkkel: Universitate, Unirea Tricolor, CAO, Crişana, Jiul, ACFR, Dacia Unirea, Dragoş Voda, Olimpia CFR, CAMT és Rovine Griviţa.

Mi van a Roosevelt elleni merénylet hátterében?

Roosevelt ellen legutóbb megkísérelt merénylet alkalmával, az amerikai lapok visszaemlékeznek az ez év áprilisában Chicagóban tartott „rémet-amerikai szövetség” által összehívott gyűlésre, ahol Roy Zachary a fasiszta ezüstingesek vezére kijelentette, hogy Roosevelt meggyilkolása „feltétlen szükségesség”. Ha más önkéntes nem jelentkezik, — én magam fogom elvégezni — mondotta Zachary. Egy másik felszólaló, John Lewis, az ipari szakszervezetek elnökének meggyilkolását kívánta. — Az ottani lapok a Roosevelt elleni merényletben a messziről indított uszításnak első eredményét látják.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Körben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Katonazene. 19.45: Felolvasás. 20: Anghel Viorica énekel. 20.25: Híres énekesek lemezei. 21.15: Ghinda tánczene. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégzene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemez. 15.35: Hírek. 16: Arfolyamhírek. 17.15: Mesék. 17.45: Portos időjelzés. 18: Munkásfélóra. 18.30: Jazz. 19.15: Mit üzen a rádió? 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mai olasz költők. 21: A gésák, operett. 22.50: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német és olasz nyelven. 24.10: Hanglemez. Hírek külföldi magyarok számára.